

همیشه‌ای ایران‌شهر

«ملا حسن» زنده شد

اهالی روستایی در خراسان شمالی بعد از احیای قنات به روستا بازگشتند و ۴۰۰ هکتار زمین کشاورزی را احیا کردند

روزنامه‌نگار

زارش

تنش آبی یک دهه اخیر با خشکاندن قدیمی‌ترین منابع آبی، زندگی روستاییان را سخت و آنان را مجبور به کوچ کرد. قنات‌ها که جان نداشتند، کشاورزی و دامپروری هم از رونق افتاد و تولید روستا زمینگیر شد. جهادگران اما آستین همت را بالا زدند و با همکاری مردم روستا جان رفته را به قنات‌ها بازگرداندند. احیای قنات در بسیاری از روستاها سبب شد که زندگی به روستا بازگردد؛ مثل روستای «ملاحسن» در شهرستان مانه و سملقان استان خراسان شمالی که صدای پای آب قنات احیا شده آن جمعیت رفته از روستا را بازگرداند و به بیش از ۴۰۰ هکتار زمین کشاورزی جان دوباره بخشید. گز کوه، الله‌آباد علیا و مهنان هم از دیگر قنات‌های خراسان شمالی هستند که احیای آنها سبب دلگرمی روستاییان به زندگی در روستا شده است.

وقتی زمین کشاورزی بایر شد

قنات‌های روستاهای خراسان شمالی با بحران کم‌آبی، کاهش ۳۰ درصدی حجم آب را تجربه کردند. بی‌توجهی به لایروبی قنات‌ها و کاهش بارندگی‌ها را هم که به کاهش بارندگی اضافه کنیم، نتیجه‌اش متروکه شدن بسیاری از قنات‌ها و به دنبال آن چالش کشاورزی و زندگی روستاییان است. بسیج سازندگی جهاد کشاورزی اما برای کمک به روستاییان احیای قنات‌ها را

در دستور کار قرار داد. روایت احیای قنات روستای ملاحسن در خراسان شمالی از زبان «حجت باکشت»، یکی از اهالی روستا که مقتنی هم هست، شنیدنی است. او به همسپهری می‌گوید: «روستای ملاحسن در دست ممنوعه قرار دارد، یعنی جایی که اجازه حفر چاه عمیق نداریم. قنات روستا هم بیش از ۵۰ سال خشک شده بود. قنات یک‌بار سیل را به خود دید و چاه داخل قنات هم کور و همه اینها موجب شد اهالی از قنات ناامید شوند.» ناامیدی از قنات یعنی دست از زندگی در روستا کشیدن. باکشت ادامه می‌دهد: «حدود ۴۰۰ هکتار زمین کشاورزی در پایین دست روستا از همین قنات سیراب می‌شد و کشاورزان این زمین‌ها با خشک شدن قنات روستا ورشکسته شدند.» زمین‌های گندم، جو، پنبه، گوجه‌فرنگی، پیاز، سیب‌زمینی و ذرت علوفه‌ای بایر شد و روستاییان مجبور به مهاجرت اجباری شدند. باکشت می‌گوید که نزدیک بودن روستا به شهر آشنایه سبب شد تا روستاییان برای امرار معاش روزها به آشنایه بروند و با کارگری و دستفروشی نانی در بیاورند. تعدادی از خانواده‌ها هم از روستا مهاجرت کردند.

از روزهای بیکاری گذر کردیم

یکی از اهالی روستا که با خشک شدن قنات بیکار شده بود به همسپهری می‌گوید: «در روستا آب نبود؛ یعنی شاهرگ حیاتی قطع شده بود. گذر زندگی با حداقل بود. چشم به آسمان داشتیم که باران ببارد.» حمیدرضا الهامی درباره روزهای خشک شدن زمین‌های کشاورزی ادامه می‌دهد: «کشت و کاری نبود و مردم روستا پراکنده شده بودند و زندگی با قرض و با سختی می‌گذشت.» او هم مانند بسیاری دیگر از اهالی روستا راهی شهر آشنایه برای پیدا کردن لقمه نانی شده بود. حالا چندی است دوباره سر زمین کشاورزی بازگشته و چشم امیدش به آب قنات است. الهامی می‌گوید: «ما کشاورزان زاده‌ایم. کشت پاییزمان کلزا و گندم و کشت بهارمان پیاز و گوجه‌فرنگی است. قنات روستا زندگی ما را دوباره ساخت و از روزهای بیکاری گذر کردیم.»

زمزمه جان گرفتن قنات که به مهاجران روستا رسید، آمدند تا خودشان به چشم ببینند. بهترین خاطره عمر ما روز احیای قنات روستاست که حدود ۱۵۰۰ نفر برای تماشای آمدن تا صدای آب را بشنوند

فیلم گزارش را با اسکن این کیو آر کد ببینید

اهالی بای کار آمدند

ریشه گیاهان در قنات خشک شده بود

طرح بسیج جهاد کشاورزی برای احیای قنات در روستای ملاحسن با استقبال اهالی روبه‌رو شد. باکشت می‌گوید: «در این طرح حدود ۸۰ درصد اعتبار از سوی جهاد تامین شد و مابقی را اهالی روستا تقبل کردند. آنان از هیچ کمک مالی دریغ نکردند و روزها کنار قنات می‌نشتند و به عملیات احیای قنات چشم می‌دوختند؛ برای کارهای یدی هم پای کار بودند.» باکشت که اوستای کار و به زیر و بم قنات وارد است، می‌گوید: «زندگی مردم روستا به این قنات وابسته و مرگ قنات، روستا را خالی کرده بود، اما احیای قنات نقطه امید در دل اهالی روشن کرد.» او درباره مراحل احیای قنات می‌گوید: «احیای قنات به میزان تخریب آن بستگی دارد. قنات ملاحسن از سیل آسیب دیده و دوباره قنات ریزش کرده بود و باربرداری آن حدود ۲ ماه طول کشید. بعد از آن نوبت به لایروبی رسید و مراحل مرمت دوباره انجام شد.» باکشت می‌گوید که زمزمه جان گرفتن قنات که به مهاجران روستا رسید، آمدن تا خودشان به چشم ببینند. او ادامه می‌دهد: «بهترین خاطره عمر ما روز احیای قنات روستاست. حدود ۱۵۰۰ نفر برای تماشای قنات آمده بودند تا صدای آب را بشنوند.» در روستای ملاحسن ۵۳۶ خانوار زندگی می‌کنند. باکشت می‌گوید که حداقل ۲۰۰ خانوار از آب قنات برای کشاورزی بهره‌مند شدند. او که این روزها مشغول احیای قنات روستای قنات کور شهرستان گرمه در خراسان شمالی است که ۷ دهه پیش خاموش شده، ادامه می‌دهد: «آب‌دهی قنات روستا هم خوب است. زمین‌های کشاورزی دوباره سبز شدند. آنان که رفته بودند با خیال راحت سر خانه و زندگی خودشان بازگشتند. آب قنات موهبت الهی برای روستای ماست.» احیای قنات روستای ملاحسن، احیای زندگی، عزت و هویت روستاست.

زمانی که زمین‌پیمانان کشف کردند که منبع آب در ابتدای یک دره رودخانه‌ای می‌تواند با حفر تونل‌هایی، جریان آب را به جایی که می‌خواهند منتقل شود و در نهایت به مناطق بیابانی برسد.

آمار قنات‌های فعال کشور ۳۶,۳۰۰ رشته قنات

برنامه‌ریزی برای احیا در برنامه هفتم ۲۲,۸۰۰ رشته قنات

تعداد قنات‌های خراسان شمالی ۶۵۳ رشته قنات

قنات‌های مرمت شده خراسان شمالی ۳۰ رشته قنات

جهادگران احیای قنات

سامان محمدی، مدیر آب و خاک اداره جهاد کشاورزی خراسان شمالی به همسپهری می‌گوید: «رزق و روزی مردم روستاهای استان از ۶۵۳ رشته قنات دایر تا مین می‌شود که با دوام خشکسالی از ۱۵ سال پیش، قنات‌ها در خط مقدم تنش آبی هستند. از این رو، همکاری با جهادگران، لایروبی، مرمت و نوکنی قنات‌ها در اولویت است تا همچنان آب‌دهی قنات‌ها حفظ شود. تاکنون براساس بودجه مرمت قنات‌ها ۳۰ رشته قنات احیا شده که برخی از قنات‌ها شاخص در روستاها با همکاری روستاییان احیا شده و آب‌دهی قنات به روال سابق بازگشته است.»

استقبال سنجی‌ها از نتایج احیای قنات

سی و پنجمین جشنواره تئاتر استانی کردستان با حضور ۱۵ گروه نمایشی از اول تا پنجم آذر در سنندج برگزار شد. دبیر جشن خبیابانی سسی و پنجمین جشنواره استانی تئاتر کردستان به همسپهری می‌گوید: یکی از اتفاقات بسیار خوب در این دوره از جشنواره، توجه ویژه به تئاتر خیابانی بود. در زمان اجرای تئاتر خیابانی در خیابان‌های پرت تردد و شلوغ سنندج، سکوت حاکم بود و مردم به شکل کامل حرف‌های و مخاطب‌محور به ایسن نمایش‌ها گوش می‌دادند.

سید سوران حسینی می‌افزاید: بیش از ۵ هزار نفر مخاطب تئاتر خیابانی داشتیم و این رویداد یک نقطه عطف در تئاتر خیابانی شهر سنندج است. او توضیح می‌دهد: با توجه به استقبال خوب مردم از تئاتر خیابانی، شهر سنندج ظرفیت تیز شدن به جشنواره تئاتر شهر وند را دارد که شهرداری‌ها متولی آن هستند و امید است که شهرداری سنندج و شورای اسلامی شهر، برای تحقق این مهم گام بردارند.

ریشه گیاهان در قنات خشک شده بود

هواشناسی

تشدید بارش‌ها در زاگرس

بنابرس گزارش سازمان هواشناسی کشور امروز، سه شنبه (۶ آذر) فعالیت سامانه بارشی در شمال غرب، غرب و زاگرس مرکزی شدت بیشتری دارد. کارشناس سازمان هواشناسی با اعلام این خبر به همسپهری گفت: شدت بارش‌ها امروز، سه‌شنبه (۶ آذر) در استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، کردستان، کرمانشاه، ایلام، قزوین، همدان، لرستان، خوزستان، زنجان، چهارمحال و بختیاری، شمال کهگیلویه و بویراحمد و غرب اصفهان سبب صدور هشدار سطح نارنجی هواشناسی شده است. کبری رفیعی افزود: روز چهارشنبه (۷ آذر) بارش در آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، گیلان، مازندران، گلستان، زنجان، همدان، قم، قزوین، البرز، تهران، مرکزی و سمنان، چهارمحال و بختیاری، کهگیلویه و بویراحمد، ایلام، لرستان، کرمانشاه، خوزستان، فارس، بوشهر، اصفهان، یزد، شمال کرمان به شکل رگبار باران همراه با رعد و برق و وزش باد شدید مورد انتظار است.

تکلیف ۲۸ استان روشن شد

با گذشت ۴ ماه از آغاز دولت چهاردهم در میان ۳۱ استان کشور، ۲۸ استان، استاندار جدید دارند و هنوز تکلیف ۳ استان مشخص نیست. به گزارش همسپهری آنلاین، وزیر کشور خبر داده است که ۳ استاندار باقیمانده هم انتخاب شده‌اند. بر این اساس، استاندارهای البرز، کرمانشاه و هرمزگان هم هفته آینده معرفی خواهند شد. سکان استانداری استان آذربایجان غربی هم به دست سرپرست استانداری است.

اسکندر مومنی، اولویت انتخاب استانداران را بر مبنای رفع مشکلات مردم به‌ویژه چالش‌های معیشتی و اقتصادی عنوان و تأکید کرده که مهم‌ترین شاخصه در انتخاب استانداران، مردم‌داری، توانمندی و کارآمدی آنهاست. بررسی کارنامه استانداران منصوب شده نشان می‌دهد که وزیر کشور به انتخاب استانداران بومی توجه زیادی داشته است؛ چنان‌که در میان استاندارانی که تغییر کرده و در این دولت روی کار آمده‌اند، بهرام سرمست استاندار آذربایجان شرقی متولد شهر بناب است و غلامحسین مظفری، استاندار خراسان رضوی از دل همین استان بزرگ انتخاب شده است. هادی حق‌شناس، استاندار گیلان و محمدرضا بابایی، استاندار یزد هم از دیگر استانداران بومی هستند. مهدی جمالی‌نژاد، استاندار جدید اصفهان هم از دیگر نیروهای بومی این استان است که ریاست پیشین سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و شهرداری پیشین شهرهای اصفهان و یزد را برعهده داشته است. سید محمدرضا مولی‌زاده، استاندار خوزستان با داشتن ۶۴ سال، مسن‌ترین استاندار است و لقب جوان‌ترین استاندار به ارش زره‌تن لهنوی، استاندار کردستان با ۴۹ سال می‌رسد. برخی از استانداران جدید پیش از این سابقه استانداری در استان‌های دیگر را داشتند. به عنوان مثال، محمدصادق معتمدیان، استاندار جدید تهران، استانداری استان‌های خراسان جنوبی، خراسان رضوی و آذربایجان غربی را در کارنامه دارد. بهرام سرمست، استاندار جدید آذربایجان شرقی و هادی حق‌شناس، استاندار جدید گیلان، تجربه کاری به عنوان استاندار قم و استاندار گلستان را دارند. حمید ملانوری، استاندار جدید همدان نیز سابقه استانداری خراسان جنوبی را دارد.

استان	استاندار
آذربایجان شرقی	بهرام سرمست
آذربایجان غربی	رضا ابراهیمی آغ اسمعیلی (سرپرست)
اردبیل	مسعود امامی یگانه
اصفهان	مهدی جمالی‌نژاد
ایلام	احمد کریمی
بوشهر	ارسلان زارع
تهران	محمدصادق معتمدیان
چهارمحال و بختیاری	جعفر مردانی
خراسان جنوبی	سیدمحمدرضا هاشمی
خراسان رضوی	غلامحسین مظفری
خراسان شمالی	بهمن نوری
خوزستان	سیدمحمدرضا مولی‌زاده
زنجان	سیدمحسن صادقی
سمنان	محمدجواد کولیوند
سیستان و بلوچستان	منصور بیجار
فارس	حسینعلی امیری
قزوین	محمد نوذری
قم	اکبر بهنام‌جو
کردستان	آرش زره‌تن
کرمان	محمدعلی طالبی
کهگیلویه و بویراحمد	یدالله رحمانی
گلستان	علی‌اصغر طهماسبی
گیلان	هادی حق‌شناس
لرستان	سیدسعید شاهرخی
مازندران	مهدی یونس رستمی
مرکزی	مهدی زندیه وکیلی
همدان	حمید ملانوری شمسی
یزد	محمدرضا بابایی